

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő a felíratott díjak, nyilvánterkek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Égész évre . . . . . K 12—
Fél évre . . . . . 6—
Negyed évre . . . . . 3—
Egyes szám ára 80 fillér.

Hirdetések jutányosan számoltatnak.

Nyilvántér pótlására 50 fillér.

Feladó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF

Kiadó és lapfajdosztó:
STRAUSZ SÁNDOR

Békés feladatok.

A praktikus gondolkodás nélkülözhetlen kelléke az előrelátás, a jövőre való előkészülés és mindazoknak az intézkedéseknek megalapozása, melyek megejtésének szükségessége valószínűnek látszik.

Kétségtelen, hogy a béke napjaiban változott, a háború előtti és természetesen a mostani háborús viszonyoktól lényegesen eltérő viszonyok fognak beállni.

Nem tartozik e rövid cikk keretében, hogy mily morális változásokat szül a háború és fog még szülni. Erre csak annyiban kell utalni, hogy az erkölcsi világ kialakulása nem csekély mértékben függ az anyagiaktól, a közélet morálja tehát szoros összefüggésben áll a létfeltételekkel. Foglalkozunk tehát annak fejtegetésével, miféle gazdasági feladatokkal leszünk kénytelenek megküzdeni a rendes viszonyok beálltával?

Ne higyük, hogy abban az órában, amelyben a háború idején megkezdődött, gazdasági életünk minden átmenet nélkül oly sima pályára fog futni, amelyen a munkagépezet akadályokba nem ütközve rohamosan előre fog haladni. Sőt, épp ellenkezőleg, számolnunk kell azzal a biztosan beálló körülménnyel, hogy a háború által megrikkolt munkakerőre óriási feladatok fognak várni, melyeknek megoldása alól munkabíró embernek nem lesz szabad magát kivonnia. A fokozott tevékenységel

természetesen ész- és tervszerűen kell kifejezteni, ha azt akarjuk, hogy megfelelő sikerhez vezessen.

Gazdasági életünk három főlényezőjére: a mezőgazdaságra, az iparra és a kereskedelemre, egységes irányelvek mellett, különböző módon végrehajtandó kötelességek hárulnak.

Sokat foglalkoznak most gazdasági körökben a kötött birtok kérdésével. Bármiként intézzék is el ezt a fontos kérdést, emellett nem szabad megfeledkezni ama másik, nem kevésbé fontos kérdésről sem, hogyan használjuk ki jobban, céludatosabban az áldott magyar föld termőképességét? Szakértők egybehangzó véleménye szerint Magyarország földjének termőképességét meg lehetne kétszerezni. Németország földje gyengébb minőségű a miénkénél, mégis okszerű megművelés által sikerült hozamát annyira fokozni, hogy holdanként való hozama felülmúlja a miénket. Köszönheti ezt Németország annak, hogy siet elfogadni minden használt gépet, hogy mezőgazdasági gépeket használnak és műtrágyázással pótolják a föld termőképességének gyengéit. Nálunk a nagy birtokosok nem zárkoznak el a német példa követése elől, bárha sok mindent kell még tenniük, hogy a német mezőgazdaság okszerűségét utólrják. Kisgazdánk meg csak immel ámmal kullognak nagybirtokosaink mögött. Gazdálkodásuk a modern gazdálkodástól annyira elmarad, hogy főleg ennek az elmaradottságnak tu-

lajdonítandó hozamfogyatékoságunk. Ez a háború után feltétlenül változtatni kell.

Iparunk tökéreösbbe kell tenni. Nagy figyelmet kell fordítani a háziiparra, mely hivatva van arra, hogy az év nagyobbik felében munkahiányban szenvedő mezőgazdasági munkásoknak kereseti alkalmat szolgáltatson. Még ennél is több figyelmet kell fordítani a műiparra, hogy kivitelképes színvonalra emelkedjék és ezzel is gyarapítsa a nemzet jólétét.

Óriási feladatok várnak a magyar kereskedelemre, melynek eddigi szűk kereteiből ki kell lépnie. A kereskedőnek nemcsak a feladata, hogy keresen. Nem szabad melegegednie azzal, hogy eleget keres, sőt esetleg keres annyit is, hogy vagyont gyűjtessen. Ha a kereskedő hivatását így fogja fel, akkor is lehetséges ugyan, hogy működésével — persze akaratlanul — előmozdítja az ország jólétét, de ezzel az önző felfogással nem szolgálja hazáját úgy, amint az töle megvárható. A kereskedő igazi hivatása magasabb rendű. Kipuhaltatnia és kihasználtnia kell mindazokat a bevételi forrásokat, amik egyuttal hazájának erőforrásaivá válnak. Ezeket az országhatárokon túl kell megtalálnia. Fájdalom, a kicsinyesség átka alól kereskedőink nem tudnak szabadulni. Irtóznak foglalkozni a sablonról eltérő tervekkel, sajnálnak ezek mérlegelesére időt fordítani, amelyet mindennapi apróceprő üzletecskéik lebonyolításától kevesebb elvonniok, nemhogy még talán pénzadoma-

A karthausi.

Irtó: Eötvös József báró.

(Kivonat.)

A világot megvető karthausiak kolostorába egy fiatal férfi vétette fel magát, aki orvos — barátja kérelmére leírta szenvedéseit és elmondta egész életörténetét, míg a halálos betegség ki nem ragadta kezéből a tollat. — Az ifjú, Gusztáv gróf, előkelő francia család sarja volt; 8 éves korában elvesztette édesanyját, a ezután rideglelkű édesapja kívánságára kollégiumba lépett, hogy a jezsuitáktól a tudományok alapjait elsajátítsa. Már ekkor meglátáson viselkedésén komoly kedélye, zárkózottsága, sőt emberkerülése, úgyszintén valóságos érzése, amely később csak fokozódott benne és végül a kolostorba vezette. Tanulótársai közül egy hasonló érzésű fiat, Armandot, kedvelt meg, akivel a kollégium végzése után a párisi egyetemen is együtt volt. Gusztáv egyik nőjénél megismerkedett egy szép fiatal özvegyvel, Juliával és ifjú lelkének egész hovával megszerette őt; de Julia nem viszonozta érzelmeit, mert Dufeit, családjuk komornyikának unokáját, a parvenü gróft szeretete.

Gusztáv látását azonban egészen elhomályosította a nagy szerelem, csak akkor ébredt fel gyanúja, amikor maga vette észre, hogy Julia titokban találkozik szerelmével. Mindamellett tovább is eljárt Juliához s az asszony Gusztáv lelki nemességének láttára csakugyan szakítani akart kedvesével, sőt beteg atyjának kívánságára megígérte, hogy Gusztáv felesége lesz, de utóbb Dufeinek egy levele, melyet Gusztáv legjobb barátja,

Armand juttatott el a nőhöz, újra felébreztette szerelmét, kedveséért elvetette öreg atyjának szöretét s kész volt Dufeit bárhova követni. Az alávaló csábító azonban, mikor megtudta, hogy Julia csak természetes lánya a grófnak s a vagyontól 50000 franknal többet nem fog kapni, elhagyta a sz-rencsétlen as-zonyt. Gusztáv pedig, családja szereimében, s a barátságban, mely Armandhoz fűzte, párbanja hitva gyermekkori barátját, de súlyosan meg-ebesült. Betegségéből orvos-barátja gyógyította ki, akinek elpanaszolta, hogy a kolostor csöndjében sem tud megbékélni, sőt az öngyilkosság gondolatával foglalkozik.

Mikor felépült, új barátjával, a művészi babérokra törekvő Arturral beutazta Olaszországot, majd egész Európát, de Juliát csak nem tudta fel-adni. Két év múltán Parísh-n telepedett le s itt egyszer egy dorozóló társaságban fogadást kötött, hogy a szép és szerény Bettyt elcsábítja. A leány csakugyan megszerette az egyszerű egyetemi halgatónak vélt gróft, mire Gusztávban felébredt a lelkiismeret, megbánta okatlan fogadását, de Betty szerelme annyira meghatotta, hogy akarva sem tudta őt elhagyni. Később Betty megtudta ugyan, hogy kedvese gróf, de nem barázdott rá titkolódzására. Egy szép kis leányba rejtőztek el a világ elől s csak az reménynek élték idővel azonban Gusztáv rá látott az egyszerű polgárlányra; műveletlenségét, mely kisértetei, hogy kedvesének szívát visszahódíthassa, teljesen elhagyta. Ezért egyezett bele, hogy a fogadás eldöntésére rendezett lakomán Betty is résztvegyen. De itt Gusztávot óriási csapás érte: találkozott Juliával, aki — miután Dufeit elhagyta, — gyermeke jólétéért a hűn újára lért és Amalfi-

herceg kedvese lett. Azonkívül Betty megtudta, hogy őt Gusztáv csak fogadásból csábította el, nem pedig szerelemből s ezért a lány elhagyta. Gusztáv szenvedését még az is növelte, hogy barátja, Arthur, eltökélt volt mindenét, ott a rézege társaság közelében agyonlőtte magát.

Ily csapások hajtották őt a kolostor csöndjébe. Lelki békéjét azonban ott sem tudta megszerezni, amíg első barátjával, Armanddal nem találkozott. Ez sok csalódás után Algírban egy francia gyarmatos lányát feleségül vette s a karthausiak kolostorához közel letelepedve, egyszerű, de boldog paraszti életet élt. Gusztávnak az Armanddal való találkozás és a kibékülés sok örömet okozott, a Betty iránt elkövetett bűne azonban még mindig nyomta lelkét. De végül övele is kibékülhetett; a kolostor orvosa, Justus, aki Gusztávot betegségében kezelni szokta, elvesztette Bettynek halálos ágyához. A bánat sílya alatt megtört lány megbocsátott Gusztávnak, sőt annyi gyöngéd szerelmet tanusított iránta, hogy még ő, a haladók, vigasztalta a bűntudatában önmagát vádoló férfit. Gusztáv azon reményben, hogy nemcsak ő is követi a halálba Bettyjét, megvigasztalódott. Rócsaszavát a fiatalokhoz intézte, figyelmeztetve, hogy a kétkedés ne lankassa őket, bánatukat megszünteti majd kedveseik ölelése és mindenki boldog lehet még egyszer, csak az önszűk nincsen vigasztalásuk e földön. Mellbetegsége során sírbavítta. Első kedvese, Julia, pedig ottant a világ szeme elől és hátralevő áveit Angliában öte le, ahol a skóciai Perth grófság egyik falusi temetőjében domborodik sírja.

tokra is szánnák magukat. A mi kereskedőink így értelmezik az óvatosságot, amelyet — igaz — sohasem szabad szem elől téveszteni. Ez a szűktrű, szűkkeblű felfogás kihívja az összehasonlítást a külföldi, különösen a német kereskedő munkálkodásával.

Ne higyük, hogy a német kereskedők könnyelmű játékos módjára mennek bele minden kínálózó vállalkozásba. Nagyon alaposnak kell lennie a kilátásnak, hogy a vállalkozás jövedelmező lesz, ha a német kereskedő azzal foglalkozni kezd. De azután nem sajnál tőle sem időt, sem pénzt. Már előzetes munkálatok, a tájékozás arra nézve, hogy biztos-e a vállalkozás jövedelmezősége, rendkívüli áldozatokot követelnek. Vagyontokart fektetnek a németek oly vállalkozásokba, melyeknek — kevés kivétellel — busás kamatait csak évek múlva élvezhetik. Ezzel azonban nemcsak a saját vagyonukat szaporítják, hanem a közjólét emeléséhez hathatósan és öntudatosan hozzájárulva, hazájuknak is becses szolgálatot tesznek.

Mezőgazdának, iparosnak, kereskedőnek, a Haza minden dolgos fia-leányjának áll kell hatva lennie hivatása fontosságától, vállaltatva kell munkálkodniok, hogy betöltsék a réseket, gyógyítsák a sebeket, miket a háború közgazdaságunkon ejtett.

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Hadsegélyező Hivatal lőpénztára, Képviselőház.

K Ü L Ö N F É L É K.

Üres a kis lakás...

Üres a kis lakás,
Nincsen benne Élet
Oly szomorú minden,
Hogy nem látlak Téged.

Kályhában, ha lobban
Esti tűznek fénye,
Nincs ki megcsodálja,
Nincs ki el-elnézze.

Nincs nevetés, vigás,
Sem hivatás nótá,
Fáradt lett a világ
Körültem azóta.

Jól esne a sóta,
Derűs kint az égbolt.
Mig Te vissza nem jössz,
Nem csak ki a szép Hold.

Tartva az asztal,
Nincs köszönet benne,
Ha Te itt lehetnél,
Mindon másképp lenne! —

Üres a kis lakás
Nincsen benne Élet,
Oly szomorú minden. —
Ügy várlak már Téged.

Belovar, 1917. január hó.

Kelemen Ferenc.

— **Adományok.** Morandini Bálint 50; Boleratzky Gyuláné és Grész Ernő 10—10; Mesterich Atadár pedig 1550 Kt adományoztak újabban a Vörös Kereszt Egylet csáktornyai fiókjának, melyért köszönetét nyilvánítja az elnökség.

— **A feldarabolt kétkoronások beváltása.** Az osztrák-magyar bank figyelmezteti a nagyközönséget, hogy a kétkoronás bankjegyeknek fél- és negyed darabjait 1917. január 31-ig bezárólag levonás nélkül beváltja. Ellenben 1917. február 1-től kezdve minden egyes fél vagy egynegyed ilyenmű bankjegy után, a melyet pénztárainál e naptól kezdve felmutatnak, a beváltásnál darabonként 5 fillér előállítási költséget a bankjegy értékéből le fog vonni.

— **Kukorica kenyér.** Ismét napirendre kerül a kukoricaliszttel való keverése a buzalisztnak. A keverés már ebben a hónapban eltelépel. Az új keverési arány azonban nem lesz tulságos rovására a buzalisz-

nek, mert csak 10 percentes lesz a keverés. Ez a kukorica kenyér tehát inkább buzakenyér lesz, nem mint tavaly, kukoricakenyér, amikor a kenyérlisztnak 60—70 százaléka kukoricalisztből állott.

— **Az alsólendvai vonatok beszüntetése.** Mult számunkban, lapunk zártakor, röviden megemlítettük, hogy a Csáktornyára reggel érkező és a Csáktornyról délben induló lendvai vonatokat beszüntették. Az intézkedés érthető felháborodást kellett minden irányban, mert nemcsak a Nagykanizsa felől érkezőkre nagyon kellemetlen ezeknek a vonatoknak a beszüntetése, akiknek így csatlakozásuk nincs, de kellemetlen a csáktornyaiaknak is, akiknek ha Lendván dolguk volt, azt nappal tebonyolthatták és viszont. Legjobban sújtja azonban az intézkedés az iskolás gyermekeket, akik a szomszédos községekből s leginkább Alsólendváról érkeztek a vonatokat használhatták az ide és visszautazására. hogy a csáktornyai iskolákat látogathassák. Ezeknek tehát vagy ki kell maradniok az iskolákból, vagy Csáktornyára kell őket adniok a szülőknak, hogy tanulmányaikat tovább folytathassák. Ugy halljuk, hogy deputáció készül a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a régi menetrendet ismét állítsák vissza.

— **Adomány.** A Ker. Nőegyletnek Grész Ernő 10 K-t adományozott, mely adományért a nőegylet elnöksége köszönetet mond. Ennek kapcsán megemlítjük, hogy multkori hírlünk az adományokról részben téves volt, mert Simon Istvánné és Bordács Teréz urhölgyek nem a Nőegyletnek adományoztak 20 K-t, hanem a katonák karácsonyfájára, amit ezennel helyreigazítottunk.

— **A 18 évesek sorozása.** A honvédelmi miniszter rendelete bocsátott ki az 1899. évben született, népfőfelkérésre kötelezettek szemléjére és behívására vonatkozólag. Az összes népfőfelkérésre kötelezettek január 29-től február 10-ig terjedő időben kötelesek szemlére jelentkezni, ahol alkalmazásukhoz képest osztályozni fogják őket. Ugyanekkor jelentkezni tartoznak azok az 1865 és 1898 közt születettek is, akiknek már előzőleg összeírásra jelentkezniük és a szemléken megjelenniük kellett volna, de ebbeli kötelezettségüknek nem tettek eleget.

— **Önkéntességi jog.** Az újabb sorozásra kerülő 18—24 éves népfőfelkérésre kötelezettek önkéntességi kedvezményére vonatkozólag rendelet jelent meg. Eszerint a gyalogságnál és a vadászcsapatoknál nincs számbeli korlátozás az önkéntességi szám tekintetében s felvételi engedélyre sincs szükség; de a többi fegyverneméknél meg van állapítva a szám, mennyi önkéntes kerülhet ki az oda besorozott népfőfelkésből. Fővételért ez érdemben a megállapított parancsnokságokhoz kell fordulni.

— **Országos vásárok Csáktornyán.** Csáktornya nagyközönségben az 1917. évi országos vásárok a következő napokon tartanak meg: Balázsnapi vásár február hó 3-án (szombat), Nagyheti vásár április hó 2-án (hétfő), Péter és Pálnapi vásár június 30-án (szombat), Porcinkulai vásár augusztus hó 3-án (péntek), Kálmánapi vásár október hó 13-án (szombat), Katalinnapi vásár november hó 26-án (hétfő). Ezenkívül minden szerdán hetivásár sertésfelhajlással, továbbá: jan. 3, febr. 7, márc. 7, apr. 4, május 2, jun. 6, jul. 4, aug. 8, szept. 5, okt. 3, nov.

7 és dec. 5 napjaira eső szerdán rendezészarvasmarha-vásár.

— **A karthausi előadás.** A helybéli állandó mozi vállalata ismét kedveskedik a közönségnek. Jövő szerdán délután ünnepi előadást rendez, mely alkalommal br. Eötvös József híres író regényét, a karthausi előadást hozza színre. Kevesen lehetnek, akik Eötvös Józsefnek ezt a remek irodalmi alkotását ne ösmernék. Így tehát kettős élvezetet nyújt majd nekik az előadás, mely vonzó filmen mutatja be a karthausi cselekvényét. Azt hisszük, az előadást értékesebbé tesszük, ha a közönségre való tekintetből és figyelemből a karthausi rövid meséjét leközöljük. Csakis ez készítetett minket arra, hogy a lárcában egy ismert regény kivonatát hozzuk.

— **Betörők szövetezése.** A világháború sok lélekemelő jelenség kiváltására nyújt alkalmat, de veszedelmes kinövéseket is produkál. A nyomor és ételmezei nehézségek gyakran a felnőtteket terelik rossz útra, a szülők és hozzátartozók felügyelet hiánya pedig a kiskorúakra van sokszor káros hatással. Ennek egyik szimptomája a falusi suhancok neveltelensége, bárdolatlansága és tisztelgatlansága, amit nemcsak este, de fényes nappal is nem egyszer szomorúan tapasztalunk; másik pedig az a szövetezés, melynek kapcsán három derék mákvirág rendszeresen fosztogatta a csáktornyai közönséget betöréseivel. Megla Antal, Szkepics Péter és Ciglár István inasok valóságos bandát alakítottak, hogy pénzre tegyenek szert s azt könnyelmű módon elkölthessék. Megla Antal Mader Bernát csáktornyai mészáros tanonca volt a banda feje, aki ennek alapján bejáratos volt Maderék lakásába. Így tudta, gazdája hol tartja a pénzt. Fenti két pajtásával tehát megállapodott, hogy azalatt, míg gazdája családjával a moziban van, kirabolják Mader Bernátot. Behatoltak tehát az üres lakásba s gyertya mellett felfeszítették a szekrényt s kivették belőle a kazettát a pénzzel s összeszedték az ékszereket is, amelyek ugyancsak a szekrényben voltak. A betörésre következő nap Mader rájött, azonnal jelentést tett a rendőrségnek és csendőrségnek akik Mader személyzetét azonnal letartóztatták és vallatni kezdték. A vallatásnak azonban semmi eredménye nem volt. Mindenki tagadott. Ekkor azonban elárulták a szomszéd Nadasdi Nándor borbély Ella és Anna nevű lányai, hogy ők este, amikor véletlenül virsliért voltak át Maderékhoz s a kivilágtott szobában kerestek valakit, aki nekik virsli adjon, a szekrény mellett a sarokban egy fehérkötényes guggoló alakot láttak, amittől annyira megijedtek, hogy hanyathomlok hazaszaladtak. Ez a körülmény nyomra vezette a csendőrséget s azonnal elővették Megla Antalt, aki mesterségénél fogva fehéreköténytel jár. Megla Antal hosszas vallatás után végre vallott; megnevezte társait is s így megállapított nyert, hogy összesen 18100 K-t loptak. ezt a pénzt s az ékszereket gazdáiknál: Petrics Ágost pék padlásán s Vidovics János szobafestő szobájában a padló alatt ásták el, a kazettát pedig a vágóhid melletti patakba dobták. Az ékszereket s a pénzt 133 K híján megtalálták. Az összeget akkor éjjel Varasdon ellumpolták. Megláék azonban már előző vasárnap is megdézsmálták Maidert 380 K erejéig, amit Mader csak most tudott meg, mert a bankókat a

kaszában lévő péncsomókból huzogatták ki, amit Maider olvasatlanul nem vehetett észre. De kitént a vallatásból, hogy ugyancsak ők voltak azok, akik a kis trafikból új év éjjelen nagymennyiségű cigarettát dobozt, öngyujtót, kést, ceruzát loptak s Szilveszter estéjén Zdelár Miklós nyug. telekkönyvvezető lakásába törtek be, ahonnan egy női órát gyöngy nyakláncot loptak el, mely utóbbi elégették. Érdekes, hogy egymást sem kimélték meg a híres firmák; mert az utóbbi óra osztozkodás folytán Ciglárnak jutott, de Megla tőle ellopta. A tények megállapítása után Ciglár Istvánt, mert nem csáktornyai illetőségű, a nagykanizsai fiatalkorúak bíróságához szállították be, a többiek szabadon vannak, szülői felügyelet alatt. Az eljárás folyamatban van ellenük.

— **Holdfogyatkozás.** Hétfőn reggel holdfogyatkozás látványosságában volt részünk a koránkelőknek. A derült, tiszta időben szabad szemmel is kiténően lehetett látni, hogy a teljesen megtelt Hold mint kezdett percről-percre fogyni. A holdfogyatkozást azonban nem lehetett teljességében meglátni, mert a teljes fogyatkozás 8 óra 45 perckor volt, amikor azonban a Hold már nálunk lenyugodott.

— **Háborus segély.** A közoktatásügyi miniszter leirata szerint az államegélyes községi és felekezeti tanítók részére 600, óvónők részére 450 K háborus segélyt utalt ki, mely segélyt havi részletekben vehetik fel a tanítók és óvónők.

— **Az új ötven és egykoronás bankjegyek.** Megjelentek a forgalomban az új ötven és egykoronás bankjegyek. Az egykoronás bankjegy vörös alapszínű, az ötvenkoronás pedig hasonlóan az új tizkoronásokhoz szelvényen van ellátva, lila, kék, zöld színben játszó alapszínnel. Az új egykoronások bizonyára nagyban segítenek az aprópénz eddigi nehézkes forgalmán. Az új koronások dacára továbbra is forgalomban maradnak a ketté tépték kétkoronások. A Magyar-osztrák bank semmi intézkedést nem tett ezek bevonására, sőt ellenkezőleg kijelentette, hogy azoknak forgalomban maradását tűri a háború végéig. Tehát feleslegesen alkalmatlankodik az, aki ezt a forgalomba hozott pénzt nem fogadja el s ezzel a forgalmat megakasztja.

— **Állandó mozi.** A Rákóczi-utcai mozgó színházban ma kivételesen szép műsor van. Előadásra kerül »Ártatlan vagyok« dráma 3 felvonásban, melyet dr. Janovics Jenő rendezett, akinek magyar vonatkozású filmjei mindeddig mindenkor nagy tetszést arattak. A főszereplő benne Beregi Oszkár, a Nemzeti Színház kiténő tagja. A darab után szenzációs kiegészítő műsort ígér a falragasz.

— **Hadifogyók.** Az elhelyezett hadifogyók tárgyában min. rendelet jelent meg. Eszerint a hadifogyók kicserélése vagy a táborba való visszautalása csakis alaposan megindult kivételes esetekben, ha kell, csakis orvosi bizonyítvány alapján történhetik meg. Az élelmezésre nézve pedig elrendeli a rendelet, hogy a foglyok nehéz munka esetében legfeljebb 500 g, könnyebb foglalkoztatás mellett 400, illetőleg 240 g kenyéret kapjanak. Az emiatt esetleg rennitenskedő foglyok feljelentendők. Ez az intézkedés az általános liszthiány tekintetéből történt. A rendelet továbbá figyelmezteti a gazdákat,

hogy a foglyokat csakis alapos okokból jelentésként fel a csendőrségnek megbüntetés végett.

— **Cukor kiosztása.** Végre a csáktornyai járás is cukrot kapott. Ebből az alispán magának Csáktornyának 2829 kg-ot juttatott. A cukrot a hatóság a kiállított cukorjegyek alapján nyomban ki is osztatta a kereskedők útján. Ennek kapcsán a városi előjáróság kéri a közönséget, hogy a kiállított cukorjegyeket őrizzék meg, mert ezeket havonként az előjáróság útján a fő szolgabíróval érvényesíteniük kell. Legcél szerűbb, ha a felek a cukorjegyeket a kereskedőknél hagyják, akik azokat megőrzik és eljárnak az érvényesítés ügyében. A családtagok számának változása esetről-esetre a városi előjáróságnak bejelentendő.

— **A nikkell huszfilléresek.** A közönség nagy része, amely eddig nem igen akart megválni a nikkeltől készült huszfilléresektől, az utóbbi napokban, de különösen az év utolsó napján minden áron szabadulni igyekezett tőle. Rengeteg mennyiségű ilyen pénz szándékozott gazdát cserélni, de nem valami nagy sikerrel, mert hiszen mindenki tudta, hogy ez a pénznem a jövő év első napjától kezdve a magánforgalomban nem használható. És amíg az 1916-ik esztendőben mindenki köteles volt elfogadni, addig az 1917-ik évben már nyugodtan visszautasítható. Az persze, hogy a huszfilléres a magánforgalomban értékét veszti, nem sokat jelent, mert hiszen az osztrák-magyar bank s az állami hivatalos fizetőhelyek 1917. április végéig beváltják, adva értük vasból készült huszfilléreseket. Ez a pénz tehát április végéig épen annyit ér, mint az elmúlt években ért és veszteség csakis azokat éri, akik májusig nem váltják be.

— **A rekvirálás meghosszabbítása.** A Közélelmezési Hivatal által elrendelt rekvirálás határideje január 15-én lejár. Az eddig nyilvánosságra került adatokból megállapítható, hogy a Közélelmezési Hivatal a törvényhatóságok területéről mintegy 6 millió métermázsza gabonának beszolgáltatását rendelte el. De természetesen sok helyen technikai okokból nem lehetett sikerrel fogantatni a rekvirálást s erre való tekintettel valószínűleg meghosszabbítják a január 15-ikén lejárandó határidőt.

— **Királyi üdvözet a magyarságnak.** A felséges királyi par. tudvalegőleg sajátkezü üdvözlőirattal kedveskedik a magyarságnak a koronázás alkalmából. A honv. miniszterium Hadsegélyező Hivatala levelezőlapokon hozta forgalomba a királyi pártrasának facsimiléjét. E levelezőlapok, a koronázás napjának dátumával bélyegzettek. Videkre készségesen eljuttatja a hivatal a levelezőlap egy-egy példányát mindenkinék, aki az elesett katonák özvegyei és árvái alapja javára legalább egy koronát küld be a hivatal főpénztárának (képviseelőház az utalvány-szelvényen K. Ü. királyi üdvözet) jelzéssel és pontos címmelet. Budapestben a hivatal városszerte árusítja a levelezőlapokat.

— **Van már rézgálic.** Többek között bejárt nyert értesülésünk szerint a földművelésügyi minisztériumnak a jövő évi szőlőtermelés céljaira máris háromszáz vagon (30 000 métermázsza) rézgálic áll rendelkezésére. Ez a rézgálic már készen van készült áll benne az országban, részint pedig még a külföldön. Ennek a háromszáz vagon rézgálic-

nak a kiosztása már januárban meg fog kezdődni. Ezenfelül a további rézgálicmennyiségek beszerzése is folyamatban van. A földművelésügyi miniszter a rézgálicot a jövő évben is a törvényhatóságok útján fogja kiosztani. A szőlőgazdáknak tehát rézgálicért nem a minisztériumhoz, hanem a törvényhatóságokhoz kell fordulniuk. A minisztérium által kiosztandó rézgálic ára még nincs megállapítva, de az a jelenlegi viszonyok közt bizonyára olyan mérsékelt lesz, hogy kétségtelül lényeges befolyással lesz azoknak a hihetetlenül magas áraknak a csökkentésére, amely áron a kereskedelmi forgalomban levő rézgálicot az utóbbi időben árusították és tartózkodókká fogja tenni a szőlőgazdákat az ilyen tuldrága rézgálic vásárlása tekintetében.

— **Hadikölcsön jegyzés Csáktornyán.** Csáktornya közönsége ismét tisztességesen vette ki részét a Hadikölcsön jegyzéséből. A lezárás alkalmával megállapított 1478900 K összeg fényes bizonyága a kis város hazafias érzületének, melyből kifolyólag újabb másfél milliós önkéntes áldozatot hozott a Haza oltárára. Megemlíthjük, hogy ezek a jegyzések csak a csáktornyai három takarékpénztárnál történtek. Bizonyára történtek másutt is nagyobb jegyzések innen. Fenti összeghez a Csáktornyai Takarékpénztárnál 618650 (belőle saját jegyzés 150000 K), a Muraközi Takarékpénztárnál 556100 (150000) s a Csáktornyavidéki Takarékpénztárnál 304150 (155000) koronát jegyeztek. Mind az öt hadikölcsönre a jegyzések összege 5177550 K-ra, tehát egy félmilliárdnál nagyobb összegre rúg a 4000 lakossal bíró kicsiny Csáktornyán.

Szeretetadományokat kér a Hadsegélyező Hivatal!

Átvettl különítménye, IV. Vác-utca 38. sz.

Hirdetmény!

„A Perlaki Takarékpénztár r. t. Perlakon“ közhírré teszi, hogy a nála elhelyezett betétek után 1917. január 1-től kezdődőleg 4% kamatot fizet.

Perlak, 1917. január hó.

Az igazgatóság.

Kereskedősegéd f. év január 15-étől állást keres. — 25 éves, a vas- és vaskereskedésben jártas, beszél magyarul, horvátul és németül.

Cím a kiadóhivatalban.

Sve podijte, kaj se tiše sadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednik v Csáktornya.

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sándora kam se predplate i obsnane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na hrvatskom i mađarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povijesni list za pak
izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Prodajna cijena je:

Na ošto leto . . . . K 12—
Na pol leta . . . . . 6—
Na četvert leta . . . . 3—
Pojedini broji koštaju 30 fill.

Otkazane se poleg pogodbe i ful računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlasnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Surađnik:
SRÁY FERENCZ.

Naši neprijatelji nećeju mir.

Neprijatelji su novi plan napravili vu Rimu proti nam. - Kralj naš k svojoj vojski. - Brailu smo zavzeli. - Bulgari su pol mesecov dugo vu decembru 6000 rumunjev polovili. - Rumunj je dvě tretine svojih vojnikov izgubil. - Velika ruska navala pri Fočanimu. - Grčka bude nam pomagala. - Nekaj se važnoga kuha na taljanskim frontu.

Kak stojimo na bojuom polju?

(M. I.) Neprijatelji naši i naših saveznikova su ponudbu za mir odhitali. Niti nésu pitali, s kakvom pogodbom bi se mi s njimi pomirili, nego su dokončali, da budu svom silom proti nam i proti našim saveznicima, osobito proti nemcu vojuvali, dok nas sve skupa nepreobladaju. Zbog toga su se ministri naših neprijateljah vu Rimu izišli, da si plan napraviju, s kojim bi nas vuništiti mogli.

Kak znamo, naši neprijatelji su si vu svojih skupnih spraviščah vre vnoiguput takve plane napravili, ali ovi plani nikaj nésu njim na hasen služili, ar su po njihovim planu svigdar biti bili. Budu i vezda opet biti, ar k tabora nisu dosta plani, nego treba k tomu hrabrih vojnikova, spametnih vodjah, dosta municije i dobrih štukova.

Njegovo Veličanstvo naš kralj i Vilmos nemški c-sar, svaki k svojoj vojski su jednu zapověd poslali, vu kojoj pišuju, da su nakanili s neprijateljima našimi pomiriti se i zbog toga razgovori početi s njimi od mira. Ali neprijatelji niti nisu znatizeljni bili, s kakvom pogodbom bi mir med vojujućimi narodima postati mogel pak su našu ponudbu odhitali.

Vu dovezdašnjem skoro trideset mesecov trajućem taboru je vaše oružje dost svetlo govorilo; — veli pismo Njegovoga Veličanstva. I nadalje naj bude rěč vaše hrabrosti i vitežtva! Još nije dosta od aldova Još više aldova moramo doprinesti. Naši neprijatelji su grěšnici tomu. Bog mi je vu tem svedok. Četiri kraljevstvo ste pogazili skupa s vojskama naših hrabrih saveznikova, iake tvrdjave ste zavzeli i velike fiale ste odseli od zemlje naših neprijateljev. Sprot tomu neprijatelji ipak s ufanjem vkanjuvljelu svoje narode i vojske, da bude se sudbina njihova još preobrnuća. No dakle vi morate s njimi tvrdi račun napraviti!

Pun s gizdavom zaufanostjom vu svoju vojsku stanem na čelo vaših redova. — S Bogom idemo napreje!

Na rumunjskom bojuom polju su naši neprijatelji, ruske i rumunjske čete Rumun-

sku jako branile, ali zabadava. Čela Dobrudža je naša i više kak polovica drugih rumunjskih zemljah. Zadoje dneve prošlog tjedna smo zavzeli Brailu, koj je jedan najveći varaš Rumunjske. Čeli tjeden su naši i saveznički seregi ovdí vojuvali. Teško je bilo naprej njim iti, ar je pred varašom jedna velika šuma ležala. Vu noći su naši i nemški seregi čelu šumu posekli, gda su s njom gotovi bili, onda su sturmivali, pak prevzeli varaša. Naši seregi su počeli i varaša Galaca bombardovati. Vu Braili je vnoiguput žitka bilo dovoženo. To se još nezna, jeli su si rumunji žitka odpegljali mogli, ili ga požgati. Moguće, da je čeli žitek vu naših rukah opal.

Neprijatelji su se na severnu stran Seretha potoka potegnuli. Naše, nemške, bulgarske i turčinske čete su vre do vode Seretha dospjele.

Pred Mačinom, koje mesto pred Brailom leži, su takaj krvave bitke bile. Ovdí smo 1500 rusova polovili, i više 1000 mrtvih rusova su naši vojnici na tom bojuom polju našli.

Naše napredovanje vu Rumunjskoj bude zasigurno za sobom vleklo, da bude rusove serege iz Bukovine i Galicije nazad potegnuli moral, ako neće, da bude obkoljeni.

Bulgari, koji nam s osobitom svojom vitežtvom pomažeju, su vezda na znanje dali, da su od 14-ga decembra do novoga ljeta 37 oficirova i 6000 rumunjskih vojnikova polovili, 35 masinastih puškah i drugo vnoiguput oružje odzeli od neprijatelja.

Rumunji budu na skorom čelu svoju vojsku izgubili. Više vojnikova nemaju, kak jednu tretinu od vojske svoje. Vezda je ostale vojnike ruska vojska pod svoje zapovjedništvo vzela. S kakvom larmom su vu Erdély vdrlí i kak su kricali, da do Budimpešte nebudu postali, a vezda, koji su još živi i zdravi, bežuju, kak moreju prama Rusiji iz svojega orsaga, kojega su vre skorom čeloga izgubili.

Rusi su 8-ga januara, da zapostaviju napredovanje naših i savezničkih seregova, su navalu počeli na našu i nemšku vojsku med Fočanim i med Fundenim vu 25 ki-

lometrov širini. Rusi su velikoga zgubička imeli pri toj navali, ali nikaj nésu dostignuti mogli, ar su naši i nemški seregi nazad porinuli.

Pri Mitai su takaj bitke bile 7-ga januara, gde su seregi bavarskoga hercega Leopolda 1300 rusova polovili.

Vu Grčkoj se nekaj kuha za tabor. Kak nam je poznato, grki su neutralni, tojest niti s jednim, niti s drugim vojujućim narodom nedržuju. Nego kajti je englez, francuz, pak taljan čez morje vu Grčku svoje serege odpegljal i pritrucati je hotel grke, da s njimi vojuju proti nam, proti nemcu i proti bulgarom. Grk proti tomu bil, zbog toga su se ovi posvadili s njim, pak mu kajkakve neprilike napravili. Vezda Grčka na svoje noge hoće stati pak se proti našimi neprijateljima se s oružjem braniti. Malo treba k tomu, da bude grčka vojska proti našimi neprijateljima vojuvala.

Na taljanskim frontu je do vezda mir bil. Ali mislimo, da ov mir nebude dugo trajal, ar nemre biti, da bi on svoju čuhu mirno odnesti mogel. Predi kak bi bit bil. Izdajica taljan je vrėden, da predi, kak bi mir sklopili, ga malo počesemo i navćimo. kak je treba svoju postenu rěč držati. To si je taljan dobro zaslužil s svojim fotlišnim ponašanjem.

Januara 9 ga su došli glasi iz rumunjskog fronta, da je vojska generala Mackensena 8 ga januara pred poldan prevzela rumunjskoga festunga Fočani zvanoga, gde je vu nemških rukah palo ober 6000 zarobljenikova, 3 štukova i 10 masinastih puškah. Ov isti den je vojska našega nadhercega Jozefa pri Putna zvanom klanjcu ruse nadvladala. Januara 9 ga došli su glasi, da već nema rumunjske vojske. Koji regimenti su još ostali, one su med ruske čete rezdelili. Tri mesecova, da smo navalu proti izdajici počeli. Ako bu tak išlo, netrebamo još jednoga meseca, pak nebude Rumunjske. Rumunjski kralj bude četrti, koj je svojega orsaga izgubil. Srbski, črnogorski, belgianski i rumunjski kralji su ovi.

Božji sud.

Ja sam negda kakti dijak stanoval u Pešti u Sandor útca br. 7, za muzeumom. U istoj kući je stanoval i nieki izsluženi soldat, rodjeni magjar, koj je onde baš za moje vrieme, nekoliko preko sedemdeset godinah star, umro. Videl sem ga prije zivoga a i sada mrtvoga. Njegovi mustači, kakvih nije bilo više u Pešti, stali su van na svakoj strani jednostavne drvene rake, a to je tak aranziral nieki stari dečko, koj je sa tim starim soldatom zajedno stanoval, a sada sa više njih izaluzenih i umirovljenih u jednom kutu dvorišta stal i poslušal svećenika, koj je imal sprovoda voditi, kako opisuje zivahnimi rieči pokojnoga njegov burni soldački život i mirno u Boga se uzdajuće umiranje.

Iz oblokov u dvorištu te dvokatne kuće, gledali su stanovnici iste kuće taj čudnovati sprovod, zatim su četvorica starih izsluženih soldatov dignuli raku na svoja još čvrsta pleća. Oni su ga odnesli na kerepeško groblje i onda ga je sve zaboravilo. Samo ja ne!

Burno soldačko življenje! Kugle taljanske i francuzke su često okolo njega fućkale tak, da je na tu muziku već bil posve nautčen, pri Magenti, Solferino i drugod; a kad je opet mir nastal, povrnul se je i on iz Italije, ali sa velikom kolajnom za hrabrost na prsiuh. Kakti sin jednostavnih seljačkih roditeljah, stupil je prije rata u svoj domaći husarski regiment kakti prosti husar, a iz rata se je povrnul, kak sam napomenul, velikom srebernom kolajnom za hrabrost, ali ne već kak prosti husar, već sa najvišjom njemu mogućom saržom, najme kakti stražemester. Pošto je anda u svih pogibeljih stal, kakove strahota rata sobom donasa, kroz dane i noći stal, nezešpan, na pušku naslonjeni u kakovoj močvari do koljena u blatu; na predstraži (vorposteni) stal i po dvadeset i četiri ure bez hrane i pila; u bitkah stal med tućom neprijateljskih kuglah, stal je jednog liepog jutra takodjer pod — galgami.

Mi sretni civilisti se lahko smijemo, ako čujemo, da je sused suseda čusnul. Navadno se takova čuska med nami precejnjava na deset krunah, a onda se i ta ne baš prevelika svota, u slučaju neulterivosti dade jednim danom za ključanicom odsedeti. Ali to je drugčije pri soldačkom sudu, a najme pak u ono vrieme, ako bi se takovu čusku podufal podčinjeni predpostavljenom na uho priliepiti. — Ratni sud: odsuda na smrt na galgah, mogućim pomituvanjem na strielanje.

Obojica su bili iz istog sela, naš stražemestar i lieutenant, te se još od malosti, kakti dečki nisu trpeli, radi nečesa su se kakti dečki još, ili mozbit kakti dieca još posavadili i uvijek si neprijatelji ostali. Stražemestar je više krat sikaniranje od strane lietenantu težko gutal. Lieutenant je imal zuckastu narav, pak su mu se i njegovi kameradi, oficiri po mogućnosti rado ugibali, ali podčinjeni mu stražemestar to nije mogel, već je trpljivo podnašal sve njegove sekature; al konačno popucaju sve verige suzdržavanja i samog sebe preobladanja.

»Stražemestar, vaši računi nisu u redu, meni se čini vi kradete! — Tak je lieutenant jednoč, poslie pregledanja računa nanal stražemestru.

Stražemestar je bil pošten i dobar, iz

starinske plemićke obitelji, a lajtnant je bil sin niekog bogatog svinjskog, trgovca. On stoji blizu do oficira te mu šaptnu u uho: »Vzemi rieč natrag, Miško, ili ćeš morati s menom na dvoboje!«

»Ti noro pseto! — Zatvoriti, — u lancu okovati te dam, — ti lebuditko — ništarija!« — zakriči na njega oficir.

Čoviečanska ruka se lahko zaleti u tudji obraz, ali jaj si ga onoj, ako se, kak u ovom slučaju, pri soldatih, zaleti podčinjenoga onomu predpostavljenomu u lice. Stražemestar se uad uvriedljivimi rieči tak raspali, da je kakti izvan sebe dignul ruku te oficira vudril u lice, da ga je krv oblejala i on se na tlo zrušil.

Stražemestru su odmah odpeljali i u okove metnuli a nekoliko dni zatim vodil je ratni sud nad njim razpravu, te ga je radi napadaja na predpostavljenog odsudil po paragrafu na smrt.

Bilo je to godine 1866., a bilo je sredinom Januara, a zima grizeča, kad su iz kasarne dva husara izjahali te se odputili do komandirajućeg generala, da za delikventa izprose »pardon«. To je takav običaj pri ratnih odsudah, da kad odsudjenoga vode na pogubljenje, onda idu dva kameradi komandirajućega prosit za »pardon«. Ta navadna je liepa, ali nahasni nikaj, jer na prošnju za »pardon« je svaki krat odgovor: »Samo pri Bogu!«

Kratko vrieme za ovemi dveni gene se žalostna povorka iz kasarne. Ulice su bile još prazne, jer se po toj zimi nije nikomu hotelo iz tople sobe van izajti, samo nekoliko znatizeljnih su tu i tam postajali, koji su hoteli odsudjenoga stražemestru još videti, i videli su, kako med oboružanemi dvemi redi infanterije sa svestenikom na svojoj strani napred stupa, svoje velike i guste mustače je dole začesal, pogled mu je mrki, lice biedo, ali čvrsto i mirno, držanje muževno, kak onoga, koj strah pred smrtjumu nepozna.

Na ovom delikventu je bilo videti, da toliko nabitih puskah i nataknutih bajunetah nije bilo potrebno. On je tak na zastavu kak na ratne paragrafe prisegel, pak je poslušal i onda, ako ovi paragrafi, ne častnu smrt u ratu, već sramotnu smrt od ruke krvnika nad njim izriču.

Soldački u taktu masirajući, približivala se je ta žalostna povorka vani izvan grada miestu, gde je ta nesretna mašina, vešala, bila podignuta, pred njom su tri nadrti muži čekali štrpajući od zime i rukami po zraku mašući, te kad i kad iz flašice sljivovicu gutenuvši, za da im se nebi prsti, za danas nji posel« zadrvenili.

Sad je bataillon aufmarsiral te hitro obkolil auditora, svećenika, delikventa, galge i krvnike. Konačno je još jedna eskadrona husarov svi žalostnimi obrazi, obkolila ovoga prvešega bataillona infanterije. Straga su još nekoliko oficirah na konjih gledali taj žalostni prizor.

Odsuda bude pročitana i štipić vrhu delikventa pretrgnjeni. Odsudjeni stražemester si razkapči bekeša, jer prije još mora pred cielom frontom biti špotno degradiran. K tomu kommandirani kaprol već komaj svoje smrznjene ruke diže, pak stoga sam stražemestar prime za goter sa trimi zviedami i žutom vrpcom; jedan zuk, — i stražemesterska čast je pfluć, a za njom će o diti i život: jer — samo pri Bogu je »pardon«. Krvnici mu se približuju. —

»Da me se nijedan nepodstupi dotaknuti! Ja idem sam . . . .«

»Hurra!« — kriknue jedan soldat, koj je naprvi sazopil, a odmah zatim kriče već i ostali, te se od veselja bez disciplina, niti nečekajući kommandu, pričmu miešati kakti pikisori vu loncu.

Visoko na sablji leprši bieli rubac iz daleka, dva jahača dojašu zagrabce na kak nasapunjenih konjih.

»Milost! — Pardon za osudjenoga!« — Riedki slučaj kod ratnog suda. —

Osudjeni je već na štengi pred stupom stal, te je usprkos dokazane svoje tvrdoće, ipak nekaj malo na drugi sviet već poglednul, jer iz početka te larme i komešanja okolo njega nije shvaćal kaj to biva. Konačno je došel k sebi, pogladil si je svoje debele metlaste mustače i sišel sa štenge dole od galgih u novi život.

On je poslie toga slobodno išel od ovud u kasarnu, tam je svoje kamerade zagrlil, zatim bude — iz soldatijske odpušćen, pošto je prije pod galgami bil špotno degradiran, a onda iz vojske izhićen, jer se to nije dalo na hitro i lahko u prijašnji stališ postaviti. On je za vojsku ostal mrtval. Moguće da mu je kaj do toga stalo, a moguće, da mu nije, ili mu je sve jedno bilo.

On je u svojem selu u Magjarskoj svoje imetka prodal, pak se je nastanil u Beću, za da se tu u množini izgubi. Poslie nekoliko godinah, kad se je to sve prilično zaboravilo, preselil se je iz Beća u Peštu, srdce ga je vleklo u domovinu, gde je u Sandor útca br. 7 stanoval i umrl.

U Karanšebešu se je po ulicah, na dvěh botah pod obodvima pazduhama vlekul, nieki dosta dobro obućeni, srednjega stališa gospodin u civilu. To je bil Miška, lieutenant, koj je istog dana, kad je njegovom krivnjom na to rekuć, zemljak mu stal pod vešalami, pregledaval husarske konje u štali kasarne, pak se je pri tom tak nespretno motal okolo njih, da ga je baš obudovljeni stražemestrov konj u pleća vritnul te mu hrštenjaču sa mozgom unutra ozliedil tak, da je cielog svog življenja, bolujući na sušenju mozga u hrštenjači, se mogel na dvie batine poduprt napred gibati, a drugčije ne.

Govorilo se je: »Božji sud.«

Em. Kollay.

Bulgarska prijava od zadoblene Dobrudže.

Vu Dobrudži naproti Braile bulgarske i nemške čete predrle su prek Dunaja, medtem toga neprijateljja od Mačine na zapad su tirali. Vu Brailu nemški konjaniki su došli prvi od dunavskog šerega. Proti Vacarani vdirajući šereg zavzel je vu Dobrudži zadnjega falata na sevrn i pretira! je neprijateljja prek Dunaja proti Galacu. Poleg toga čela Dobrudža tijam do te, kak se Dunaj vu Črno morje stiče, rešila se je ruskoga jarma.

Kak su počistili Dobrudžu od neprijateljja, sledeće javi bulgarsko soldačko zapovedništvo:

Decembra meseca druge polovice rusi i rumniji sdvojeno trsili su se, da severnu Dobrudžu zadržju ali prama bulgarskim i nemškim šeregom ne su bili mogućni duže vremena ov lepi falat zemlje braniti. Dobrudžski stanovnici u velikom paradom i velikim veseljom su slavili svoje sloboditelje.

Decembra petnajstoga se je počela of-

enzivá vu Dobruđzi proti Csavlu—Topalu liniji poleg Dunaja. Decembra osemnajstoga je ulasil naš budan trinajsti pešički regiment vu Babadag.

Decembra dvanajstoga savezne čete dostigle su neprijatelja od Babadag mlake do Turkaoca potegjene jako moćni liniji kre Dunaja. Treći kovački regiment navoil se je na naše lévo krilo, ali naši pešički i konjaniki krvavo su je nazat sbili. Zatam na neprijatelja na čeli liniji smo se navalili. Četrti Preslav zvani vojni sbor predrl je neprijateljsku liniju od 283 ga brega na čelim frontu, od Cserne na sever.

Neprijatelj probal s dėsnom krilom kre Dunaja naprė dojt, ali to smo mi za vremena spazili i nazat smo ga pretirali. Decembra devetnajstoga neprijatelj navalil se je na četrti Preslav zvani vojni sbor od šteroga je opet krvavo bit bil. Dvě ruske šturme proti našim pešičkim šluki i konjaniki objačene naše čete obedvė šturme krvavo su nazat zbile. Rusi presiljeni su bili na čeli liniji nazat se poteći. Savezne čete decembra 23 ga ulazile su vu Tulceu. Rusi nazat su se potegli pri Macini složeno glavnu liniju i odstili su od Isacea varašu na jug 90, 91, 161 i 461 meter visoke brega.

Decembra 24 ga naše čete opet su nazat stionule neprijateljskoga centrauma i lévo krilo i zavzele su Isacea varašu. Neprijatelj zdvojeuo se je proti stavlat. Na ovim teritorijama su same šume, močvare bez ikakvih putuv, poleg toga kanonėri samo pomalem i s velikom teškoćom su mogli napredovati i kanone na dobro mesto nastaviti. Neprijatelj višeput se je zereće na nas sipal, ali sveposud nazat smo ga zbili i nigdi je nė bil moćuen naše napredovanje zastaviti.

Decembra tridezetoga četrti vojni sbor predrl je neprijateljskoga centrauma, prėk je odišel po onim falatu, gde Romanija najvekše šume ima i počel je napredovati proti 197 metrov visokomu bregu.

Decembra tridesti prvoga naše menjše čete prevzele su od neprijatelja 16 metrov, nemške čete pak 90 metrov visoke brežuljke. Rusi nazat su šteli zadobiti ove brežuljke, ali njihovo probanje zločesto je vu zislo.

Januara prvoga naše čete obštrle su 197 brojnatoga brega i Lunkavicu. Na to neprijatelj nazat se je potegal vu najzadnju i najmoćnešu liniju, koja od Macina prėk Jijilena do 108 brojnatoga brega se vleče.

Januara drugoga vitezki 135 pešički regiment pretiral je iz 108 metrov visokoga brega neprijatelja.

Januara tretiega četrti Preslav zvani vojni sbor predrl je neprijateljskoga fronta pri Jijilanu i po strahovitnoj krvavoj bitki ulazil je vu selo. Naše, nemške i turske čete zatam ulazile su vu Macsin.

Januara četrtoga rusko dėsno krilo poteglo se je nazat vu Brailu, lévo krilo pak je probalo proti se staviti pri Vacareninu, ali vitezki 35 i 36 pešički regimenti neprijatelja nazat su zbili. Neprijatelja pretirati smo prėk dobruđzke granice.

Od decembra četrinajstoga počemši vlovili smo 37 officirov i šest jezer drugih vojnikov, nadalje pak smo odzeli od neprijatelja tridesetpet metin onėh i nezmerno svakoiačke municije i svakoiačkoga blaga.

Dobruđza, koja je negdašnje vreme pod Bulgariju snadala onel je čisto od rusov i rumunjov, koji su i čelu Bulgariju šteli podjarmiti. Razmi se, da vu Bulgariji veliko je veselje.

Jedne pariške novine pišeju, da Falkenhayn i Mackensena cilj je to, da čelu Romaniju zadobiju i nečeju samo štēm zadovoljni biti, da si puta odpreju vu južno Rusiju i proti Odesza varašu, nego presiliti hočeju ruse, da iz Galicije i Bukovine bez toga vu odideju, dabi jednu pušku sprozili.

To se iz toga vidi, kad je Falkenhayn hitro pred Foksani varašu nastal, nėje jurisa odredil proti varašu, nego hitro se je obrnuol na sever proti Putna dolini i pretiral je one ruske čete, koje su pazile na one željeznice, koje proti Galacu i Jaasi varašom pelaju. Štēm je opet pretrgel rusom jednoga puta, po kojem bi hitro mogli na Pruth liniju dojt. Rusi poleg toga odredili su retiranje na Pruth liniju, jerbo na Szereth liniji se nemoreju braniti. Od poltam je već i Foksani varaš propal.

KAJ JE NOVOGA?

Pozdrav junački.

Pozdrav z ruskog fronta
Mladi junak pišem,
Svojim bėlim rubcom.
Suzice si brišem.

Najpredi pozdravim:
Majka moja tebe,
Japeka i bratca
I sestrice svoje.

Vezda se obraćam
K vam pajdaši mili,
Ki ste mlada ljeta
S menom sprevdjali.

Al smo se rezišli
Po širokim svėtu,
Kak verne čmelice
Po rumenom cvėtju,

Cvėtica rumena,
Kak si lépo cvela!
Nam mladim junakom
V mladosti povehla.

Moral sem oditi
Vu to bojno polje,
Lehko, nabum videl
Rodno mesto svoje.

Svaki den nas rusi
Rano pozdravljaju,
Granati, šrapneli
Oher nas šumiju.

Vu dobrim dekungu
Dobro zakopani,
Da nam ruska puška
Nikaj ne naškodi.

Na bojnom polju.

Branimo mi verno
Magjarskog orsaga,
I mladoga kralja,
Károlya zvanoga.

Nemine mi denek,
Nit minuta jedna.
Da se nebi zmislil
Iz mojeg doma.

Z rodnog mesta svojeg
V maem Medjimurju,
Gdė cvetu ružice
Svigli, v svakom grmju

Devojčice mlade
Molite se Bogu!
Da sviskupa zdravi
Dojdemo mi k domu.

Pod našom zastavom
Slavno vojujemo,
Za našega kralja
Život aldujemo.

V borevi šumici
Ptice popėvaju,
A mene junaka
Suze obľevaju.

Gda se zmislim za te
Selo moje milo,
Rodnomesto Dolnji —
Mihaljevec zvano.

S Bogom sviskup anda
Roditelji, bratja
I sestrice moje
Do našeg vidjenja.

Hercz Mihály vojnik
iz Alsómihályfalve.

— Prošnja. »Muraköz—Medjimurje« zване novine su v januar mesec 1-im u XXXIV. god. tečaj 1-im četvrt leta stupile. Prosimo naše poštuwane predplatnike, naj nam vu novim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju. S pozdravijom izdateljstvo.

Predplatna čena je od 1917. januar 1-ga:
Na čelo leto . . . . . K 12.—
Na pol leto . . . . . » 6.—
Na četvrt leto . . . . . » 3.—

Pojedini broji koštaju 30 fillera.

— Kralj na konju. Kad su prekapčili Sv. Štefana sablju na kralja, svi su iz šegetrije vun išli, gde su već čekali gizdavi konji. Kralj na konj skočil, za njim pak svi drugi. Naprė jedna škadrova husarov.

Od cirkve opet svi su išli k onomu brežuljko kojega su iz one zemlje napravili, koju su iz svake varmegije poslali. Vijale su se svilne zastave i veliko veselje se je čulo. Kralj je galop jahal na brežuljek, postal je nanjim i s meknut je vun Sv. Štefana sablju, koja se je bliskala, kak zercalo. Najpredi mahnul je s jom prama jugo, onda na sever, na zapad i na ishod. Zlamenje je to, da obraniti hoće orsaga od svakoga neprijatelja odkod gud dojde. Kad je kralj iz brežuljka doli odjahal, na hiljada naroda vdrlo je na brežuljek, da svaki si jednoga cvėta od nese za uspomen.

Popoldan je obed bil, na kojim su kardinali, biskupi i druga gospoda bila nazočna. K obedu su sami magjarski grofi dvorili. To je takov obed, na kojem nišci ne je, jerbo hranu samo na stol deneju i odmah ju odneseju. Kralj prime kupicu vu ruke i zakriči: »Eljen a haza!« Magnatusi pak »Eljen a király!« i štēm je koeuc obedu.

— Sgubiti se je jeden dragi kamen. Kad su korunu nazat odnesli vu Loretto kapelicu, spazili su, da jeden topaz fali iz korune. Velika uzbuna je nastala. Odmah su sveposud iskali po vucicah kud je kralj išel, takodjer i vu cirkvi, ali nigdi su ga nė mogli najti.

Već su svi mislili, da ga nigdar više nebude, kad je iz Esztergoma telegramm došel od jednoga kanonika, da ga je on našel i pri jem je. Veliko veselje je nastalo po ovim telegramm i taki su poslali Fekete Béla korune pazitelja vu Esztergom, koj ga je nazat donesel vu Budimpešt. Taki su ga na mesto deli i Sv. Štefana koruna opet bude čela. Kamen je šest jezer osemsto i osemnajst korun vrėden, ali kakti starinsko blagu niti preceniti nėje moći.

— Antant i mir. Nemške novine pišeju: Iz srдца bi radi bili na novo leto to pisali: Mir je nastal! ali antant tuliko zah-tėva od nas, da nemoremo to antantu na volju pustiti. Antant tak veli, da samo Nemški orsag i Ausztria-Magjarska je odgovorna. Mi pak vidimo da antant nikaj drugo neće kak Nemškoga orsaga, Ausztria Magjarsko i Tursko zemlju sirom reztrgati i medsobom rezdeliti. To se antant nigdar nebude včeka doklanu jeden nemeć magjar ili turčin živ bude, jerbo ov narod oduševno i nadalje bude branil svojo domovinu. Ona krv koja se još bude prelėvala, antantu naj bude na dušu, jerbo centralni orsagi, sad kad su svigdi preobladali neprijatelje, mira su ponudili svėtu. Svět antanta bude krivil, ako još nezmerno krvi se bude preljal. Mi s čelom moćjom i nadalje se budemo branili prama ruskim i drugim čordom.

Snamo, da narod sveposud hoće mira tak prinas, kak i vu neprijatelnih orsegov samo neprijateljski kormanu nečeju prepoznati, da su sgubili ovoga boja i da ravno je dosta bilo čelomu svėtu tri leti trajuci boj.

— Kip boja. Vu rumunjskim sveposud progaujaju naši neprijatelja, drugdi pak nikaj takvoga se je nė pripetilo, da bi vrėdno bilo pisati od toga.

Neprijateljski narod ravno tak se spomina od mira, ravno tak zeli mira, kak i mi, koji nė smo šteli boja. Narod mira hoće, samo zločesti kormanu i politikusi još skripleju zubni nad nami i na svaki naćin još dalje hočeju boja tirati. Mi i to premirnoma gledimo. Mi se niti toga ne prebojimo. Dobro znamo, kad jedanput englezki, francuski ruski i talijanski narod previdi, da se je

dosta krvi preljaló, tak pomete ove kormane i politikuše, da jim niti tora nebude. Poleg toga zato očivestno znamo, da na ovu novo leto bude došel mir i prestalo bude strahovitno mercvarenje

— **Radostavov od mira.** Bulgarški minister na novu leto govora je držal, vu kojem je rekel, da nêmajú istinu oni, koji tak govoriú, da Bulgariá vno go zahtêva. Mi poznamo našega naroda. Naš narod sve je postigel, kaj je štel i više nikaj ne zahtêva. Mi hoćemo mira sklopiti i stêm dokončati boja. Mi pustili budemo nekaj vu ime človečanstva. Imam pisma vu rukah vu kojih neprijatelji prepoznaju naše pravo.

Ablegati na ove reči veselo su pozdravljali ministra.

— **Bulgarska prijava: Romanski front.** Vu Dobrudži januara prvoga na Dunaju naši štuki potopili su jedno neprijateljsku ladju. Pri Tulciji zrakoplivci bombe su hitali na postajališće i na kolodvor. Pri Szulini također jedna bomba pogodila je jedno neprijateljsku ladju. Pri macini mostu još traje boj, ovdí smo prevzeli 160 broja brežuljka.

Na ishodnim frontu naši i savezni šeregi približavaju se Braili.

Vu Macedoniji nikaj važnešega nê se pripetilo.

— **Cína sopuna.** Minister odredbu je dal, da samo jedno vrsti sopuna je smeti delati i na svakim komadu ov napisek mora biti: »Hadi szappan«

Ovu bude ciéna:

1/2 kg. komad 2 korune 08 fill.

1/4 » » 1 » 04 »

1/8 » » — 52 »

Draže nêje smeti tržiti. Koj pak nebude poleg ove ciéne tržil sopuna, dva mesecov rešta i šeststo korun strofa dobi.

— **Bulgarci bombardêraju Rêni rus hoga varaša.** Sad kad su bulgarci počistili Dobrudžo od neprijatelja, čisto je drugi položaj nastal. Rusi retirêraju i već nikakov savez nêmajú s bulgarci, jerbo með njimi je široki Dunaj. To tuliko zlamenuje, da tretji bulgarški šereg svršil je svoju zadaću vu Dobrudži i sad ga tam budu oucali, gde ga ravno šteli budo. Bulgarske čete bez počínka napredujeju i već nê samo Galac, neg i Rêni ruskoga varaša strêlaju s zmetnami granati. Takodjer i onoga puta i željeznicu pod kanonskim ognju deržiju, po kojem rusi retirêraju. Romanije glasovitneši arzenal vu Galacu takodjer pod kanonskim ognju stoji.

Od januara prvoga bulgarci polovili su 14 jezer 468 vojnikov, i odzeli su od neprijatelja devet štukov i osemdeset maš. opuških.

— **Dímo su došli iz Romanije.** Minuci četrtak je dímo došel vu Fogaraš iz rumunjskoga sužinstva Balla Kalman plebanus, Lauritsch Gyula zemeljskogospoň Sander Károly činovník, koje su rumunji šestnajstemi poglavari i jedenašt nemškimí apaticami sobom odtirali vu Romaniju. Povedali su, da romani tak su je mučili, da od velikih mukah Kiss József i Zkelli Ferenc umrli su. Činege Imre. Szinte József i Roth Henrik varaški poglavari naj težeše delo morau delati. Ove su sobom odtirali, kad su naši vu Ploest došli. Kam su nemške apatice odtirali i kaj se je njimi pripetilo, to još niti denes nêje znati. Nemške apatice kad su rumunji vu Fogaraš vdrlí vu špitalu su sveršavale službu i nê su štete iz varaša pobeći. Tam su ostale pri beteznikah, kad su naši morali varaša sprazniti.

Takov glas je došel od ovih opaticah, da rumunji osramotili su je i pollam kad su već iz svojega orsaga morali pobeći, sobom su je odtirali vu rusko zemlju. Jedni pak tak misliju, da se nećimurni rumunji zaklali pobožne ženske.

— **Galac varaša su već sprazniti.** Savezne bulgarske, nemške i turske čete trdo držiju vu rukah pred Galacom stojeće pozicije. Galaca već iz štukov strêlaju. Galac varaša okolica je jako moćvarna, ali stêm je Galac varaš nê obrajeni pred saveznicí šeregi. K tomu pak ravno tam budu rusi veliki sgubiček imeli, ako vekše čete budu alduvali za Galac varaš.

Iz Galaca sve stanovnike su vun stírali. Kak je Braila varaš propal, Galac za njim hitro bude došel na neprijateljske ruke, pišeju Štampa zvane rumunjske novine. Dobrudža je propala i ruski—rumunjski šeregi vu jako zločestim položaju su. Jako smo saufali vu glasovítne generale, kak je Ruszkij i Szacharov, ali stêm smo se bolje vkanili. Ako nebudemo niti nadalje nikakvo sreću imali na bojním polju, onda i on ruski šereg vuništil se bude, koj Odesza morskó postajališće brani.

— **Talijani prepravljaju se na Karsztu.** Na Karsztu i okolici grdo megleno vrême je, niti štuki nemoreju poleg toga strêlati. Kad se malo presvêti, talijanski štuki odmah počneju pokati. Vu Alpeši veliki je snêg i nikaj nêje moći delati.

Da su talijani tak mirni, moremo znati da se pak prepravljaju. Znamo, da čeli šereg talijanskih oficirov je vu Francuzkim. Lehko je iz toga znati, da Cadorna vekše čete bude odpustil francuzom. Ali i na talijanskim frontu se jako prepravla Cadorna Boselli minister je rekel, da Cadorna sveliki šeregom još pred protuleljom bude veliko offenzivu zapotel.

— **Sbiti su rusê pred fundenom.** Vu zadnji bitkah najvažneše je to bilo, da su rumunji Foksaní varaš sgubili i da su ruskoga centruma pri Odobesti predrlí. Minuci, subotu rusi sdvojeno su probali navatn na Foksani — fundeni liniji, vno go ljudstva su alduvali, samo da bi se duže bili mogli braniti i da nebi jim fronta predrlí. To su naprê znali, ako jim fronta predereju vu strahoviten zločesti položaj doideju. Zabadvav su se silili i mučili, itak su morali na Putno se nazat potegnuti. Još nêje znati, kaj sve su naši i savezniki vu Braili zaplienili. Na kolodvoru 750 vagonov zrnja su naši. Stanovnici vu Braili su ostali.

— **Antant kaštigovan bude.** Jeden švedski brigadêroš sledeće je pisal na novo leto: Na francuzkim frontu nemci i francuzi kakti neprijatelji, jednako stojiju. Francuzi i englezi nebudu već tak vdírali pri Somme vodi, jerbo odonud vekšo stran kanonov vu Verdun gde su tak sdvojeno vdírali. Na ishodnim boinom polju sve je tiho, jerbo rusi skorom polovicu vojnika su vu Bukovinu i Moldavu poslali. Vu Talijanskim, Macedoniji i Mali Aziji takodjer je nê dober položaj za antanta. Antant svigdi zločesto stoji i ako je mislil, da on bude centralne orsage ostro kaštigal, sad sam je vu takvim položaju, jerbo izbilja kaštigovan bude puno bolje, kak je dovezdó bil i kak to vu Engleziji i Francuzkim misliju. Došla bude vura kad antanto izbilja bude žal, za onu vuru kad su me mir nonudili i on gizdavo nêje štél k tomu prevoliti.

— **Prečíte kralj.** Vu cirkvi je minoula ceremonija. Zatam su svi ođišli na »Ekkátér« gde je kralj na glas presegeł na magjarske zakone, koje on ravno tak mora obdržati, kak i mi svi drugi.

Kad je kralj ove zadnje reči sgovoril »Tak me Bogi pomori i svi svetci!« opet na svih strani jednoglasno su skrícili »Ejjen a király!« Pont ob dvanajstí vuri se je to pripetilo. Kralj je gori sdigel obedvé ruke kak da bi celoga orsaga k sebi štél pregrnuti. Na svakim licu veliko veselje se je vidlo, kad su zapopêvali opet »Isten áldd meg a magjart!« i kad je soldačka banda ovu našu molitvu počela igrati. »Ejjen a koronás magyar király!« kralj je stupil dolí i svi su nazat ođišli vu cirkvu.

Tuga moja.

Hvaljen budi Jezuš Kristuš i Marija!
Moja tužna žalost neda meni mira.

Tretjega novembra rano sam se stala,
I svojemu paru s Bogom jesam rekla.

Preveć se je teško z doma on odpravil,
I mene sirotu starom majkom stavil.

Nisam to mislila, kaj to moglo biti,
Da sam se moral s parom ja reziti.

Kam se god oglednem, svigdi sam si sama,
Kakti svaka sužna, kakti svaka tužna.

Otca sem zgubila, decu Bogu dala,
Starom majkom sem se to vrême vživala.

Moral bude iti na to bojno polje,
Jeli bu, il nigdar videl lice moje.

Nemrem izpisati velku žalost moju,
Koja je dostigla srednju dobu moju.

Dvanajstog novembra tužno k njemu išla,
Gda sem ga zgledala, žuhko se plakala,

Nije siromak smel niti z mesta iti,
Niti nêsmel s meom réčku govoriti.

Malo se je zgledal, suzice zbrisaval,
Tužnu žalost svoju stiha premišljaval.

Gda je k meni došel: »Naj se žalostiti!«
Ovak mi je rekel. — »Drugač nemre biti!«

Onda sem si tužna srce batrivila,
Komaj sam par reči ja s njim govorila.

Mahom su ga zvali, moral je oditi,
Kak je komu teško? nisu ga pitali.

Nemoreju žene žalost nikšu znati,
Koje nemoreju muže z doma dati.

Dragi prijatelji! oprostite meni,
Koji moju žalost budte si prečteli.

Znate, da je teško bez mužkoga biti,
Ar žene nemreju plug v ruke prijeti.

Jedne žene preveć žalosti trpiju,
Dok si druge žene za blagom skrbiju.

Ki su doma stali, sve jim v redu ide,
Ali si nemremo nikud nikam žene.

Ne ufam se v drugo, neg v gospona Boga,
Koj me naj obêuva do hladnoga groba.

Kaj bum si ja mogla, to si bum vćinila,
To pak naj bu s Bogom, kaj si nebum mogla.

Nebi se ja za to preveć žalostila,
Ako nebi bila dečicu zgubila.

Tak bi si imela, koga kam vuzvati,
Pa bi malo mogli mi na pomoć biti.

Vezda se ja ufam v drêvo Sveto križno,
Po mom tužnom poslu naj me vodi ono.

S desnom mojom rukom tužni listek pišem,
S lévom rukom mojom tužne suze brišem.

Felsővidafalva.

Vinczetics Agata

A Csáktornyai Takarékpénztár Részvénytársulat

t. c. részvényesei, az 1917. február 24-én d. u. 3 órakor, Csáktornyan a társulat saját házában tartandó

XLV. rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívtnak.

Tanácskozási tárgyainak sorrendje:

- Elnöki megnyitás.
- A közgyűlés jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
- Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének felolvasása, a felülvizsgált évi számadások és a felmentvény feletti határozat.
- Határozathozatal a tiszta jövedelem mikénti felosztása iránt.
- 7 igazgatósági tag és a felügyelő-bizottság megválasztása. (Három rendes és három póttag.)
- Az alapszabályok 1. §-ának módosítása.
- Esetleges indítványok.

Csáktornyan, 1917. évi január hó 8-án.

Az igazgatóság.

37. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésen minden részvényes személyesen vagy törvényes meghatalmazottja (36. §.) által gyakorolhatja; de ezen jog gyakorolhatására megkívánatik, hogy a részvényes legalább 20 éves és részvénye a közgyűlés előtt legalább 2 hét óta a társulat könyvében az ő nevére legyen beírva és végre, hogy az szűtén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg, azaz 1917. évi február hó 21-ig az intézet pénztárába letétessék.

Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki.

A megvizsgált évi számadások, az üzleti jelentés és a felügyelő bizottság jelentése, a társulat üzleti helyiségében a közgyűlést 14 nappal megelőzőleg a részvényesek által betekinthetők.

VAGYON.

Mérleg-számla.

TEHER

	K	f		K	f
Pénztár: pénzállomány	47222	41	Részvénytőke:	60000	—
Pénztáraképfelrakás elhelyezett betétek:	180784	08	Tartalékalap:	30000	—
Osztó- és Magyar bank Rökintézte:	849	84	Rendkív. tartalékalap	20000	—
Értékpapírok részletes jegyzék szerint:	590398	—	Árfolyam tartalék:	8000	—
Váltóárca:			Adószámlák:	3000	—
girdit váltók	1046179-09		Kétes követelések tartaléka:	20000	—
jelz. bizt. váltók	879546-02		Betétek:		
értékpapír fedezett váltók	193538	—	könyvecskére	2169179-77	
Jelszámok kölcsönök:			felvételre	275847-12	2445026
kamatkozó jelz. kölcsönök	313529-48	408868	21		89
törlesztéses jelz. kölcsönök	95338-73	408868	21		89
Adósségek: kezesség mellett			Takarék biztosítási befizetések:	69184	—
Heti befizetéses kölcsönök:			Heti betétek:	79094	80
Folyószámla-adósságok:			Heti betétek kiegészítési alapja:	4416	60
fedezet mellett folyósított hitelek	382685	23	Folyószámla hitelesők:	41307	20
Ingtalanok: (Rákóczi-utcai házban mozgószínház)	136700	—	Átruházott jelszám kölcsönök:		
Berendezés:	6000	—	kamatkozó jelz. kölcsönökből	161773	—
Váltóvásköltség:	109	67	törlesztéses jelz. kölcsönökből	71953-93	233726
			Kifizetetlen osztalék:	358	—
			Átmeneti kamatok 1917. év javára:	17008	—
			Veszteség- és nyereség-számla:		
			nyereség áthozat	12120-76	
			1916. évi tiszta nyereség	88194-53	100315
	3941437	71			29
				3941437	71

VESZTESÉG.

Eredmény-számla.

NYERESÉG

	K	f		K	f
Egyenleg-illeték	71-60		Nyereségáthozat 1915. évről	12120	76
Egyenlő-adó	12542-26		Kamatok és jutalékok		
Pótdó és illeték	7723-72		váltók jelz. kölcsönök folyószámlák, adósségek, élet-		
Kereskedelmi és iparkamarai adó	298-88	20636	46	240767-08	
Költség számla üzleti költség	7010-20		bizt., beszedések és részvényátírások után	4755	—
irodahelyiségért lakbér	1000	—	jelz. kölcsönökre kamathátralék	1865	—
	8010-20		átruházott kölcsönök előre bevett kamatai	247387-08	
Biztosítási díj víz, betörés és rablás ellen	833-74		1917. évre előre bevett kamatok	23628	—
Épületek tartozásai költsége	673-23	9517	17	223759	08
Jóvákönyvelés adakozás év közben		170	Heti befiz. adósségek kamatai	5306	82
Igazgató és felügy. bizottság fizetése	5050	—	Értékpapírok kamatai	23659	18
Tisztviselők és szolgál. fizetése	13413-19		Pénztáraképfelrakás elhelyezett bet. kam. 1916. VII. hó 1-ig	2963	53
lakbér	3187-18		Hátsér	9013	88
drágasági pótlék 1/4 évre	460	—			
nyugdíjbizt. hozzájárulás	1338-70				
Ósvégi kegydíj	1200	—			
Kölcsönbírálati költség	254	24903	07		
Betétkamatok					
év folyamán kifizetve	2215-19				
I. félv. tőkésítés	37724-47				
II.	41783-67	81723	33		
Folyószámla betétek kamata	5241	76			
Betét kamat adó	8696	59			
Heti betétek tőkés. kamata	3060	—			
Takarék bizt. bet. tőkés. kamata	306	—			
adója	3200	—			
Takarék bizt. bet. tőkés. kamata	320	—			
adója	13777	14			
Visszafizetési kamatok					
Behajthatatlan követelések leírása					
1914. évi kétes követelésekből leírás	4489-68				
1916.	2009-69				
év folyamán befolyt korábbi leírásokra	6499-37	4956	44		
Mérleg-számla a tiszta nyereségért	1542-93	100315	29		
		276823	25		
				276823	25

Csáktornya, 1916. december 31.

Wollák Rezső s. k.
igazg. tag.

Strábia Ferenc s. k.
igazg. tag.

Pálya Mihály s. k.
igazgató.

A könyvelésért: Bolgár Benő s. k.

Jelen mérleg- és vagyonkimutatás általunk átvizsgáltatván minden tétele helyesnek és az üzleti fő- és segédkönyvekkel megegyezőnek találtott.

Herzer Izidor s. k.
felügyelő-biz. tag.

Dénes Béla s. k.
felügyelő-biz. elnök.

Székely Vilmos s. k.
felügyelő-biz. tag.